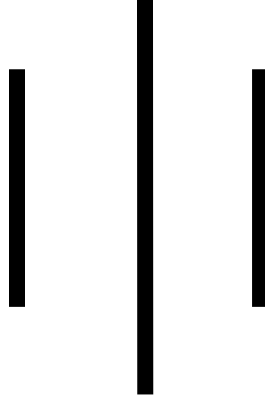
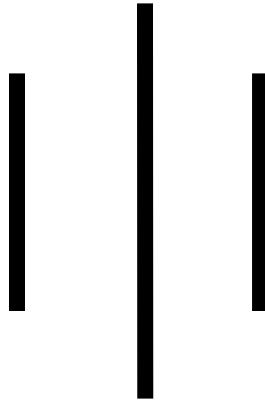

झिमरुक गाउँपालिका

झिमरुक गाउँपालिकाको बजेट वक्तव्य ,२०७८

झिमरुक गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
भ्यागुते, प्यूठान
लुम्बिनी प्रदेश,नेपाल

भिमरुक गाउँपालिकाको बजेट वक्तव्य, २०७८

भिमरुक गाउँपालिका सामाजिक विकास समितिका संयोजक टिका वहादुर जि.सी.ले भिमरुक गाउँसभामा प्रस्तुत गर्नु भएको आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को बजेट वक्तव्य

सभाबाट स्वीकृत मिति:- २०७८/०३/१७

सभाअध्यक्ष महोदय,
माननीय सभाका सदस्यज्यूहरू,

- विश्वव्यापी रूपमा फैलिरहेको कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) बाट सिर्जित प्रतिकूल परिस्थितिमा पनि भिमरुक गाउँपालिकाको गरिमामय दशौं गाउँसभामा आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न उपस्थित भएको छु।
- आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को बजेट प्रस्तुत गरिरहँदा म लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन प्रणाली स्थापनाका लागि भएका आन्दोलन, संघर्षहरूमा वलिदान गर्ने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदहरू प्रति उच्च सम्मानकासाथ भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु। राष्ट्रियता, राष्ट्रिय हित एवं जनजीविका र न्यायपूर्ण संघर्षको नेतृत्व गर्नुहुने अग्रजहरू प्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दै नेपाली समाजको रुपान्तरणमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने सबैको योगदानको स्मरण गर्न चाहन्छु।
- सन् २०२० को प्रारम्भमा देखिएको कोभिड-१९ महामारीले हाम्रो विकास र समृद्धिको यात्रालाई प्रभावित गरेको छ। कोभिड महामारी र सोको रोकथाम र नियन्त्रण गर्न वाध्यतावस अवलम्बन गरिएका क्रियाकलापले गर्दा धेरै भिमरुकवासीहरूको दैनिक जीवनयापनमा केही असहजता आएको छ।
- कोभिड-१९ महामारीको दोस्रो लहरको जोखिम बढ्दै जाँदा हाम्रा सामु जनताको स्वास्थ्य, जीवनस्तर, रोजगारी, उत्पादन वृद्धि, पसल व्यवसाय सञ्चालन, शैक्षिक, आर्थिक र सामाजिक गतिविधि साथै विकास निर्माण कार्य जस्ता विषयलाई सहज तरिकाले अगाडि वढाउन चुनौतीहरू थपिएका छन्। संक्रमण जोखिम कायम रहने अवधि र यसको प्रभाव कति समय रहने हो यकिन हुन सकेको छैन। संकटको यस समयमा प्रत्येक भिमरुकवासी जनताको जीवन रक्षाको अभिभारालाई सर्वोच्च प्राथमिकता दिइएको छ। साथै महामारीकै विचमा पनि स्वास्थ्य सजगता अपनाउदै विकास निर्माण र आर्थिक गतिविधिलाई निरन्तरता दिन भिमरुक सरकार प्रतिवद्ध छ।
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको सहकार्यमा कोभिड महामारीको नियन्त्रण, रोकथामको कामलाई उच्च प्राथमिकतामा राखी स्थितिलाई सहज बनाउन आवश्यक कदम चालिने छ। कोभिड-१९ रोकथाम नियन्त्रण र उपचारको लागि भिमरुक गाउँपालिका वडा नं. ५ स्थित ओखरकोट स्वास्थ्य चौकीमा ५ वेडको अस्थायी कोभिड अस्पतालको स्थापना गरी चिकित्सक सहितको आवश्यक जनशक्तिको

व्यवस्था गरिएको छ । उक्त अस्थायी कोभिड अस्पतालबाट कोभिड-१९ को उपचारका लागि ५ थान प्राणवायु अक्सिजन सिलिन्डर, ५ थान अक्सिजन कन्सन्ट्रेटर साथै कोभिड उपचारको लागि आवश्यक औषधी उपकरणको व्यवस्था गरिएको छ । दैनिक कोभिड-१९ एन्टिजन परीक्षण गरी संक्रमितलाई उपचार गरिदै आएको छ ।

- कोभिड-१९ को कारणले गर्नु परेको लकडाउन (बन्दाबन्दी) को कारण देखा परेका समस्यामा धैर्यताकासाथ कोरोना भाइरस रोकथाम, नियन्त्रण र उपचार अभियानमासाथ दिनु भएकोमा म गाउँपालिकाको तर्फबाट अहोरात्र खट्नु हुने चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी, जनप्रतिनिधि एवंम् सम्पूर्ण राष्ट्रसेवक कर्मचारी, पत्रकार, व्यवसायी लगायत सम्पूर्ण भिमरुकवासी दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरु प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दै धन्यवाद दिन चाहान्छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म यिनै चुनौती, उद्देश्य र प्राथमिकताको सेरोफेरोमा रहेर तयार गरिएको आगामी आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को बजेट तथा कार्यक्रमहरु प्रस्तुत गर्दछु ।

१. चालु आ.व.को नीति तथ कार्यक्रमको समीक्षा

क. आर्थिक विकास क्षेत्र

- गाउँपालिकाले ४.५ रोपनी जग्गा भाडामा लिई कृषि सिकाई केन्द्रकोरूपमा कृषि तालिम तथा प्रदर्शनी केन्द्र निर्माण गरी कृषि फर्म संचालन गरिएको छ
- भिमरुक गाउँपालिकाको वडा नं. ८ मा स्मार्ट कृषि कार्यक्रम संचालन भइरहेको छ ।
- वडा नं. ४ मा मकै पकेट, वडा नं. २ मा च्याउ पकेट क्षेत्र संचालन गरिएको छ ।
- वडा नं. ४ र ५ मा सुन्तला र कागती पकेट क्षेत्र, वडा नं. ३ मा आलु पकेट क्षेत्र संचालन गरिएको छ ।
- विपन्न वर्गका किसानहरुका लागि ९ थान कुटानी, पिसानी मिल, २७ वटा पलास्टिक टनेल निशुल्क वितरण गरिएको साथै ३ वटा तरकारी तथा फलफूलको नर्सरी स्थापना गरिएको छ ।
- पशुपालक व्यवसायी कृषक लक्षित गरी ३५ जनालाई खनिज ढिका तालिम सञ्चालन गरी व्यवसायिक बनाईएको छ ।
- पशुपालन व्यवसायीहरुका लागि घाँस काट्न सहज गराउने उद्देश्यले ६ थान चापकटर वितरण गरिएको छ ।
- भिमरुक गाउँपालिकाका सम्पूर्ण पशुपालन किसानका लागि पोषिलो घाँसका वेर्ना वितरण गरिएको छ ।
- पर्यटन क्षेत्रको विकासमा टेवा पुऱ्याउने उद्देश्यले ओखरकोट होमस्टे भवन निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ । आलमदेवी गढीकोट मन्दिर तथा इस्नाथानमा पूर्वाधार निर्माण कार्य सम्पन्न भएका छन् ।

ख. सामाजिक विकास क्षेत्र

१. शिक्षा क्षेत्रको भौतिक पूर्वाधार सुधारको लागि वडा नं. १ मा रहेको अमरसिंह मा.वि. र वडा नं. ३ मा रहेको प्रभात मा.वि.मा को ४ कोठे पक्की भवन निर्माण भईरहेको छ। वडा नं. ५ को ने.रा आ.वि. हिरापोखरी र वडा नं. ६ को ने.रा. मा.वि. मर्कावाडमा वास सहितको शौचालय निर्माणको कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ।
२. विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर वृद्धिका लागि प्रा.वि.देखि मा.वि.सम्मका सबै विद्यालयहरूमा सेवा करारमा ६३ जना अनुदान शिक्षकको व्यवस्था गरिएको छ।
३. कोभिड -१९ महामारी रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारका लागि ढाँडामा चिकित्सकीय सेवा सहितको ५ बेडको अस्थायी कोभिड अस्पताल स्थापना गरी संचालन गरिएको छ। साथै अस्पतालको लागि आवश्यक प्राणवायूको आपूर्ति, आइसोलेशन बेडको व्यवस्था, अन्य आवश्यक औषधी तथा उपकरणको प्रवन्ध गरिएको छ।
४. आर्युर्वेदिक उपचारलाई प्रवर्द्धन गर्न नागरिक आरोग्य केन्द्रको स्थापना गरी संचालन गरिएको छ।
५. गाउँपालिका स्तरमा १५ शैयाको अस्पताल निर्माण गर्नको लागि जग्गा व्यवस्थापन गरी डि.पि.आर. गर्ने कार्य भइरहेको छ। ८४ वर्ष माथिका ज्येष्ठ नागरिकहरूको लागि घरमै गई चेकजाँच तथा कोशेली वितरण गरी उपाध्यक्ष कोशेली कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ।
६. क्षयरोगको सुरावाती अवस्थामै पत्ता लगाउन सक्ने Gen x-port मेशिन BMNT संस्थाद्वारा प्राप्त गरी प्रयोगमा ल्याईएको छ।

ग. पूर्वाधार विकास क्षेत्र

१. गत वर्ष बहुवर्षीय आयोजनाको रूपमा ठेक्का सम्भौता भई सुरु भएको भिमरुक गा.पा. को प्रशासकीय भवन निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ।
२. जिल्ला समन्वय समिति, प्यूठान र भिमरुक गा.पा. को लागत साभेदारीमा वडा नं. ३ को वडा कार्यालय भवन निर्माण कार्य भइरहेको छ। भिमरुक गाउँपालिकाको आफ्नै लगानीमा बहुवर्षीय आयोजनाको रूपमा ठेक्का सम्भौता भई भिमरुक गाउँपालिका वडा नं. १ को वडा कार्यालय भवन निर्माण कार्य भइरहेको छ।
३. भिमरुक गाउँपालिका वडा नं. ५ मा रहेको नेपाले खेलकुद मैदान निर्माण अन्तर्गत यस आ.व.मा प्रदेश सरकार र भिमरुक गाउँपालिकाबाट छुट्टाईएको समपुरक रकमवाट मैदान सम्प्याउने, ग्याभिन वाल, जाली भर्ने लगायतका कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ। यसको साथै पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले ओखरकोट कोटघर, नेपाले खेल मैदान र इस्नाथानको डिपिआर निर्माण गरिएको छ।
४. सबै वडाहरूमा आधारभूत स्वास्थ्य सुविधा उपलब्ध गराउन स्वास्थ्य चौकी नभएका वडा नं. ३, ४ र ८ मा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र स्थापना गरी आवश्यक जनशक्ति र स्वास्थ्य सामग्रीहरूको व्यवस्था मिलाईएको छ। बहुवर्षीय आयोजनाको रूपमा ठेक्का सम्भौता भई वडा नं. ३, ४ र ८ मा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको भवन निर्माण कार्य सुरु भएको छ।

५. खरका छाना विस्थापन कार्यक्रम अन्तर्गत विपन्न वर्गका ३८५ घरधुरीलाई जस्तापाता खरिद गरी वितरण गर्ने कार्य भएको छ। सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम मार्फत २०० घर परिवारलाई खरको छाना विस्थापन गरी जस्तापाताको घरमा स्तर उन्नति गरिने कार्यक्रम संचालन भईरहेको छ।
६. भिमरुक गाउँपालिकाको सवै वडाहरु जोड्ने गरी रेखाङ्कन भएको भिमरुक रिङ्गरोडको यस वर्षको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। आगामी आ.व.मा उक्त रिङ्गरोडको बाँकी ट्र्याक खोल्ने तथा स्तर उन्नति कार्य गरिने छ।
७. चालु आ.व.मा मच्छी वोकेटारी मर्कावाङ्ग, नेटा धगे, पोखरा छेडा खरीपाटा, गहतेरा मोटरवाटो आदि गरी कुल २१.७१ कि.मी. ट्र्याक खोलिएको ४.६५ कि.मि. ग्रावेल ७२३ थान ग्याविन जाली लगाउने कार्य सम्पन्न हुने भएको छ।
८. यस वर्ष कोइराले वगैचा भोलुङ्गे पुल र लाकुरी वगर भोलुङ्गे पुल निर्माण अन्तिम चरणमा रहेका छन्।

घ. सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित क्षेत्र

१. विकास तथा सुशासनका लागि कानुनी आधार तयार गर्ने सिलसिलामा आवश्यक नीति, ऐन, कार्यविधि, मापदण्ड, मार्गदर्शन निर्माण भई कार्यान्वयनमा आएका छन्। आवश्यक कानूनहरु निर्माणको क्रममा रहेका छन्।
२. सुशासन कायम गर्न गुनासो सुन्ने अधिकारी र सूचना अधिकारीको व्यवस्था गरिएको छ। यस आ.व.मा ४१ वटा उजुरी/निवेदनहरु न्यायिक समितिमा दर्ता भएकाकोमा मेलमिलाप मार्फत २७ वटा न्याय निरुपण गरी किनारा लगाईएको छ। सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई छिटो छरितो बनाउनको लागि गाउँपालिका र वडा कार्यालयहरु तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुमा ईन्टरनेट सेवाको पहुँच वृद्धि गरिएको छ।
३. सामाजिक सुरक्षालाई बैङ्किङ प्रणालीमा लिएको छ। सम्पूर्ण व्यक्तिगत घटनालाई डिजिटाइजेसन गरिएको छ।
४. सोच, लक्ष्य, उद्देश्य र अपेक्षित उपलब्धि
सोच “कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार भिमरुकबासीको समृद्धिको आधार”
लक्ष्य : क. सर्व सुलभ आधुनिक पूर्वाधारमा वृद्धि गर्ने।
ख. कृषि क्षेत्रमा लगानी बढाई उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्दै रोजगारी सिर्जना गर्ने।
ग. समृद्ध समाजको निर्माण गर्ने।

अपेक्षित उपलब्धि

१. गाउँपालिकाको आर्थिक, सामाजिक, भौतिक, पर्यटन र पूर्वाधारको क्षेत्रमा सुधार आएको हुने छ।
२. महिला बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको सामाजिक सुरक्षामा अभिवृद्धि भएको हुने छ।
३. जनताको आय आर्जनमा वृद्धि भई आत्मनिर्भर हुने छन्।

३. वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएका प्रमुख नीति तथा आधारहरू

३.१. समग्र नीति तथा आधारहरू

- यस गाउँपालिकाको प्रस्तावित बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा मूलतः नेपालको संविधानमा उल्लिखित एकल र साभा अधिकार सूची, आर्थिक अधिकार र आर्थिक कार्यप्रणाली, मौलिक हकहरू, आर्थिक, सामाजिक विकास, प्राकृतिक स्रोतको उपयोग नीति, वातावरण संरक्षण सम्बन्धी नीतिहरू, नेपाल सरकारले अवलम्बन गरेका आर्थिक तथा वित्तीय नीतिहरू, नेपालले अन्तराष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतिवद्धताहरू, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, विकासका समसामयिक मुद्दाहरू, अर्थ मन्त्रालय, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, लुम्बिनी प्रदेश आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय र अन्य निकायबाट प्राप्त मार्गदर्शन, जनसहभागितामा आधारित योजना तर्जुमा प्रक्रिया अनुरूप बस्ती/टोलस्तरबाट छनोट गरिएका आयोजना/कार्यक्रम, वडास्तरीय आयोजना/कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण र बजेटसँग सम्बन्धित विभिन्न समितिहरूले पेश गरेका प्रतिवेदन समेतलाई आधार लिएको छ।
- नेपालको संविधान, २०७२, १५ औं पञ्चवर्षीय योजना, मध्यकालीन खर्च संरचना, संघ तथा प्रदेश सरकारको वित्तीय नीति, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, स्थानीय निकाय बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, आ.व. २०७८/०७९ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, भिमरुक गाउँपालिका आवाधिक योजना साथै सभाका सदस्यज्यूहरू र राजनीतिक दलहरूले दिनु भएको उल्लेखनीय सुझावहरूलाई मार्गदर्शनको रूपमा लिई यो बजेट तर्जुमा गरिएको छ। कोभिड १९ नियन्त्रण तथा रोकथाम, आर्थिक विकास तथा गरिवी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुऱ्याउने, उत्पादनमूलक तथा छिटो प्रतिफल दिने, आम्दानी र रोजगारी वृद्धि हुने, लागत सहभागिता जुट्ने, स्थानीय स्रोत साधन र सीपको प्रयोग हुने, समावेशी विकासमा योगदान पुग्ने, दिगो विकास तथा वातावरणीय संरक्षणमा योगदान पुऱ्याउने, राजस्व परिचालनमा योगदान पुऱ्याउने, सामाजिक न्याय, लैंगिक समानता तथा सशक्तिकरणलाई योगदान पुऱ्याउने आयोजना तथा कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरिएको छ।
- लोकतान्त्रिक समावेशी, जवाफदेही र प्रभावकारी स्थानीय शासनको अनुभूति जनतालाई गराउने दायित्व स्थानीय तहमा आएको छ।
- सीमित स्थानीय श्रोत साधनको बाबजुद भिमरुकवासी जनताका अधिकतम आकांक्षाहरूलाई सम्बोधन गर्ने प्रयास गरेको छु।
- सीमित श्रोत साधनको अधिनमा रही गाउँपालिकाभित्रका सबै वर्ग, क्षेत्र र समुदायका आवश्यकताहरूलाई सम्बोधन गर्दै सामाजिक न्याय कायम गर्ने, जनताहरूलाई आत्मनिर्भर बनाई उनीहरूको जीवनस्तर वृद्धि गर्ने मान्यताकासाथ यो बजेट तर्जुमा गरिएको व्यहोरा सम्मानित सभामा जानकारी गराउन चाहन्छु।

- स्थानीय जनतालाई सन्तुलित र दिगो विकासको अनुभूति दिलाउनु, यस गाउँपालिकालाई राष्ट्रिय राजमार्गमा जोड्नु, राज्यबाट प्रवाह हुने सेवा सुविधालाई जनताको घरदैलोमा पुऱ्याई जनतालाई नजिकको सरकारको अनुभूति दिलाउनु चुनौती रहेका छन । यसैगरी यस गाउँपालिकाको आन्तरिक उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्नु, औपचारिक अर्थतन्त्रको विकास गर्नु, शासकीय क्षमता अभिवृद्धि गर्नु पनि चुनौतीको रूपमा रहेका छन् ।
- हाम्रा सामु विभिन्न चुनौतीहरू रहेको भए तापनि विद्यमान अवसरहरूको सदुपयोग र चुनौतीहरूको सामना गर्ने गरी यस आर्थिक वर्षको बजेट तयार गरेका छौ । यस बजेटका उद्देश्यहरू यस प्रकार प्रस्तुत गरिएको छ :

 - संविधान कार्यान्वयनमा सहयोग गर्ने,
 - भौतिक तथा सामाजिक पूर्वाधारको दिगो विकास गर्ने,
 - कृषिको आधुनिकीकरण तथा व्यवसायीकरण गर्ने,
 - शिक्षामा गुणस्तरीय सुधार गर्ने,
 - पर्यटकीय तथा धार्मिक क्षेत्रको विकास गर्ने
 - सार्वजनिक प्रशासन तथा सेवा प्रवाहमा आम नागरिकको सहज पहुँच अभिवृद्धि गर्ने ।

अब म क्षेत्रगत रूपमा प्रस्तावित कार्यक्रम एवं विनियोजन प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

४. क्षेत्रगत कार्यक्रम एवं विनियोजन

क. आर्थिक विकास क्षेत्र

आर्थिक विकास विना दिगो र सन्तुलित विकास सम्भव छैन भन्ने कुरालाई मध्यनजर गर्दै आर्थिक विकासका मुख्य क्षेत्र कृषि, पशुपन्छी विकास, पर्यटन, सहकारी, जलस्रोत तथा सिचाई लगायतका क्षेत्रहरूमा रु ३ करोड ०६ लाख ११ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु । जुन कुल वजेटको ६.४८ प्रतिशत हुन आउछ ।

१. कृषि

१. कृषि क्षेत्रलाई आधुनिकीकरण तथा व्यवसायीकरण गरी उत्पादनशील अर्थतन्त्रको प्रमुख आधारको रूपमा विकास गर्न १ करोड २१ लाख ३९ हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।
२. कोभिड-१९ वाट प्रभावित भएका भिमरुकवासी कृषकहरूलाई व्यवसायिक, आधुनिक र आत्मनिर्भर कृषि प्रणाली विकासको लागि ५० प्रतिशत अनुदानका कार्यक्रमहरूका लागि ७ लाख ५० हजार, उद्यमशिल कृषक व्याज अनुदान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिई ५ लाख वजेटको व्यवस्था गरेको छु
३. भिमरुक गाउँपालिका भित्रका व्यवसायिक कृषकहरूको यथार्थ तथ्याङ्क संकलनका लागि कृषि तथा पशुपन्छी सम्बन्धी तथ्यांक अध्यावधिक कार्यक्रम, किसान सूचीकरण, बाली कटानी तथा तथ्याङ्क अध्यावधिक जस्ता कार्यक्रमका लागि आवश्यक वजेट विनियोजन गरेको छु ।
४. भिमरुक गाउँपालिका स्तरीय नमुना कृषि फर्ममा स्थलगत तालिम, कृषक पाठशाला, नमुनाको रूपमा कुरिलो खेती परीक्षण कार्यक्रमका लागि आवश्यक वजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

५. कृषि उत्पादनलाई वजारमुखी, व्यवसायमुखी, नाफामुखी र आत्मनिर्भर बनाई कृषकहरूको प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि गरी दिगो आय स्तर वृद्धि गर्न एक नमुना गाउँको रूपमा विकास गर्न वडा नं. ८ को दियाल्लामा स्मार्ट कृषि गाउँ कार्यक्रमको निरन्तरताका लागि रु १५ लाख, अदुवा /वेसारको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन पकेट विकास कार्यक्रमका लागि १२ लाख आ.व. २०७७/०७८ मा स्थापना भएका कृषितर्फका साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन पकेट विकास कार्यक्रम निरन्तरताका लागि रु १२ लाख रकम विनियोजन गरेको छ।

२. पशुपन्छी विकास

१. विश्वव्यापी महामारीका रूपमा देखापरेको कोभिड-१९ का कारण प्रभावित भएका जनताको जीविकोपार्जनमा सुधार गर्न पशुपन्छी उत्पादनमा आधारित व्यवसाय सञ्चालनका लागि रु २८ लाख रकम विनियोजन गरेको छ। जस अन्तर्गत गाउँपालिका स्तरीय पशुपन्छी तालिम, घाँसका वेर्ना वितरण, पशु स्वास्थ्य विमा, पि.पि.आर. रोग रोकथामको लागि खोप अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
२. पशुपन्छी पकेट विस्तारका गर्न भैसीको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन पकेट विकास कार्यक्रमका लागि ११ लाख वजेट विनियोजन गरेको छ।

३. उद्योग

१. घरेलु, साना तथा मझौला उद्योगलाई संरक्षण गरी स्थानीय कच्चा पदार्थ र श्रममा आधारित उत्पादन प्रणालीलाई विकास गर्न उद्योग क्षेत्र अन्तर्गत ३४ लाख रकम वजेट विनियोजन गरेको छ।
२. भिमरुक गाउँपालिका भित्रका जनतालाई नयाँ उद्यमी बनाई गरिबी निवारण गर्ने उद्देश्यले लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्न रु २२ लाख ८० हजार रकम विनियोजन गरेको छ।
३. पुराना लघु उद्यमीहरूलाई थप उत्साहित गर्न पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम सञ्चालन गर्न आवश्यक वजेटको व्यवस्था मिलाएको छ।
४. सामूहिक उत्पादन प्रणालीलाई व्यवस्थित गरी सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा वृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समूहमा प्रविधि हस्तान्तरण गर्न १ लाख ४० हजार वजेटको व्यवस्था गरेको छ।

४. पर्यटन

१. कोभिड १९ ले प्रत्यक्ष प्रभाव पारेको पर्यटन क्षेत्रको उत्थानको लागि आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न जोड दिने नीति अनुरूप रक गार्डेन, ओखरकोट कोटघर, नेपाले खेल मैदान र इस्नाथान जस्ता पर्यटकीय क्षेत्रको पूर्वाधारहरूलाई डि.पि.आर.मा उल्लेख भए वमोजिम निर्माणको कार्य प्रारम्भ गर्न आवश्यक रकमको व्यवस्था गरेको छ।

५. सहकारी

१. भिमरुक गाउँपालिकाभित्र स्थापना भई सञ्चालनमा आएका सहकारीहरूको वित्तीय पहुँच विस्तार, सामाजिक एवम् आर्थिक सशक्तिकरण र उत्पादनशील क्षेत्रमा सहकारी संस्थालाई परिचालन गर्न सहकारी क्षेत्रको क्षमता विकासका लागि १ लाख ५० हजार रकमको व्यवस्था गरेको छु।

६. जलस्रोत तथा सिंचाइ

१. जलस्रोत तथा सिंचाई क्षेत्रको विकासका लागि कुला निर्माण, सिँचाई पोखरी निर्माण तथा मर्मत, नदी नियन्त्रण जस्ता क्रियाकलाप सञ्चालनका लागि ११ लाख २२ हजार रकम विनियोजन गरिएको छ।
२. आगामी आ.व.मा भिमरुक गाउँपालिकाभित्र सिंचाई पोखरी र कुला निर्माण, मर्मत अन्तर्गत ५१ वटा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ। जसका लागि ३१ लाख २२ हजार रकम विनियोजन गरेको छु। उक्त कार्यका लागि अपुग रकम प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम मार्फत सञ्चालन गरिने छ।
३. लुम्बिनी प्रदेश सरकारको हस्तान्तरित कार्यक्रम अन्तर्गत छातिपाटा किटघाट फाँट सिँचाई कुलो वडा नं. ७ का लागि रु २० लाख वजेटको व्यवस्था गरेको छु।

ख. सामाजिक विकास

सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण, युवा तथा खेलकुद, खानेपानी तथा सरसफाई, भाषा तथा संस्कृति, शिक्षा, स्वास्थ्य र लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण जस्ता सामाजिक विकासका आयामहरूलाई उच्च प्राथमिकता राखी सामाजिक विकास क्षेत्रमा सामाजिक सुरक्षा वाहेक रु. २५ करोड २१ लाख २८ हजार रकम विनियोजन गरेको छु। जुन कुल वजेटको ५३.३९ प्रतिशत हुन आउछ।

१. सामाजिक सुरक्षा र संरक्षण

ज्येष्ठ नागरिक, विधवा महिला, एकल महिला, अपाङ्ग, पाँच वर्ष मुनिका दलित बालबालिकाहरूका लागि सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको लागि संघीय सरकार मार्फत रु ८ करोड रकम विनियोजन भएकोले उक्त रकम बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत सहजरूपमा वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ।

२. युवा तथा खलेकुद

१. राष्ट्रको विकास र पहिचानमा युवाहरूको महत्वपूर्ण योगदानलाई कदर गर्दै युवाहरूमा रहेका विभिन्न क्षमता र प्रतिभाहरूको प्रष्फुटन गरी युवाहरूलाई अभि उर्जावान र रचनात्मक बनाउन युवा तथा खेलकुद क्षेत्रको लागि जम्मा रु १२ लाख ५४ हजार रकम विनियोजन गरेको छु।

२. क्रिकेट खेलमा युवाहरूको आकर्षण वृद्धि गर्नका लागि पालिका स्तरीय क्रिकेट प्रतियोगिता संचालन गरिनेछ। जसका लागि रु २ लाख ५० हजार रुपैयाँ रकम विनियोजन गरेको छु।
३. यस गाउँपालिकाभित्रका विद्यालयहरू बिच प्रतिस्पर्धा हुने गरी विभिन्न खेलहरू समावेश गरी राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता संचालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु।
४. यस पालिकाभित्रका विभिन्न स्थानमा रहेका खेल मैदानहरूको मर्मत संभार तथा विभिन्न वडाहरूमा समेत युवा र खेलकुद सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु।

३. खानेपानी तथा सरसफाई

१. खानेपानी तथा सरसफाई जनताको प्रत्यक्ष स्वास्थ्यसँग जोडिएको महत्वपूर्ण क्षेत्र भएकोले सो क्षेत्रको क्षमता विकास र भौतिक पूर्वाधार विकासको लागि रकम रु १ करोड ४० लाख ६३ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
२. खानेपानी योजनाको लागि रुम्घाँस-दिहाल्ना खानेपानी आयोजनाको लागि रकम रु ९५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु। साथै ठूलाखोला खानेपानी योजना खालाखर्कको लागि रकम रु १० लाख बजेटको व्यवस्था गरेको छु।
३. विभिन्न खानेपानी योजनाहरूको निर्माण,मर्मत र पाइप खरिदको लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु।
४. खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता(वास) क्षेत्रमा खानेपानी उपभोक्ता समितिलाई खानेपानी शुद्धीकरण सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम,पूर्ण सरसफाई सम्बन्धी वडास्तरीय अभिमुखीकरण तालिम, पानी शुद्धीकरणका लागि औषधी खरिद,पानी परीक्षण र वास योजना निर्माणको लागि रकम रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु।
५. भिमरुक गाउँपालिकाभित्रका मुख्य मुख्य बजार क्षेत्रको फोहोर मैला व्यवस्थापनका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु।

४. भाषा तथा संस्कृति

१. मौलिक भाषा र संस्कृतिको संरक्षण र संवर्दन मार्फत पालिकाको उच्च पहिचान कायम गरी यसलाई पर्यटन विकासमा समेत जोडिने गरी कार्यक्रम तयार गरेको छु। भाषा तथा संस्कृति संरक्षणको लागि कुल ३ लाख २७ हजार रकम विनियोजन गरेको छु।
२. विभिन्न पर्व, दिवश तथा अन्य सांस्कृतिक क्रियाकलाप संचालन गर्नका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु।

५. शिक्षा

१. मानव पुँजी निर्माण,सामाजिक रुपान्तरण र आर्थिक विकास सहितको आधुनिक तथा समुन्नत समाज निर्माण गर्न शिक्षा क्षेत्रलाई उच्च प्राथमिकता दिएका छौं। शैक्षिक पूर्वाधारको

- विकास, शैक्षिक जनशक्तिको क्षमता अभिवृद्धि, सिकाइ सहजीकरणमा नविनतम विधि र प्रविधिको प्रयोग गरी गुणस्तरीय र जीवनोपयोगी शिक्षाको सुनिश्चितता गरिने छ। जसका लागि शिक्षा क्षेत्रमा रु १८ करोड २२ लाख १७ हजार रकम विनियोजन गरेको छु।
२. सामुदायिक विद्यालयहरूमा शिक्षक अभावको समस्या समधान गरी शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्नका लागि विद्यालयहरूलाई अनुदान उपलब्ध गराउन रु ३ करोड रकम विनियोजन गरेको छु। यसबाट संविधानको मर्म अनुसार निःशुल्क शिक्षा प्राप्तमा सहजता आउने विश्वास लिएको छु।
 ३. गाउँपालिका अनुदान र बालविकासमा कार्यरत शिक्षकहरूका लागि तालिम, विषयगत शिक्षकहरूसँग छलफल तथा अनुभव आदान प्रदान, विद्यालय सुपरीवेक्षण र शिक्षकहरूको पेसागत विकास तथा वैकल्पिक सिकाइ सहजीकरण प्रक्रिया जस्ता कार्यक्रमहरू संचालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु।
 ४. अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयका शिक्षक दरबन्दी कम भएका आधारभूत तथा माध्यमिक सामुदायिक विद्यालयहरूमा विज्ञान प्रयोगशाला, सूचना तथा संचार प्रविधि प्रयोगशाला तथा पुस्तकालय स्थापना र संचालन लगायत अन्य कार्यक्रमका लागि रु ४६ लाख १२ हजार रकम विनियोजन गरेको छु।
 ५. पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानसँग लागत साभेदारीमा एम.वि.वि.एस.अध्ययनका लागि दिइएको छात्रवृत्ति रकमलाई निरन्तरता दिन रु ४ लाख ३ हजार रकम विनियोजन गरेको छु।
 ६. गाउँपालिका भित्रका महिला शिक्षिकाहरूका लागि सुत्केरी भत्ताको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु।
 ७. विद्यालयमा विद्यार्थीहरूको टिकाउ दरमा वृद्धि, बालबालिकाहरूमा पोषण तत्वको कमी हुनबाट बचाउन, विद्यालयमा सबै बालबालिकाहरूको पहुँचमा वृद्धि गर्ने जस्ता उद्देश्य पुरा गर्न दिवा खाजाको लागि रु १ करोड १६ लाख ४७ हजार रकम विनियोजन गरेको छु।
 ८. भिमरुक गाउँपालिकाका सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत छात्राहरु महिनावारीको समयमा समेत स्वास्थ्य सावधानीका साथ सिकाइ सहजीकरणमा सक्रिय सहभागिता वृद्धि गर्नका लागि निःशुल्क सेनेटरी प्याड उपलब्ध गराउन रु २० लाख ४७ हजार रकमको व्यवस्था गरेको छु।
 ९. भिमरुक गाउँपालिकाकामा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि विभिन्न प्रकारका छात्रवृत्ति प्रदान गर्न रु १७ लाख ९६ हजार रकमको व्यवस्था मिलाएको छु।

६. स्वास्थ्य

१. भिमरुकबासीको स्वास्थ्य र भिमरुकको विकास बिच अन्योयाश्रीत सम्बन्ध छास्वास्थ्य क्षेत्रमा भएका प्रगतिलाई विकासका प्रमुख सूचकहरूको रुपमा लिइन्छ। विगतमा स्वास्थ्य क्षेत्रमा गरिएका लगानी र व्यवस्थाहरूबाट उल्लेख्य सफलता हासिल भएको छ। तसर्थ स्वास्थ्य नै धन हो भन्ने नारालाई साकार बनाउन स्वास्थ्य क्षेत्रमा ३ करोड ७१ लाख ९७ हजार रकम विनियोजन गरेको छु।

२. ओखरकोट स्वास्थ्य चौकी ढाँडमा रहेको अस्थायी कोभिड अस्पतालको लागि आवश्यक बजेटको विनियोजन गरेको छु।
३. नेपालको संबिधानले स्वास्थ्य सेवालार्ई नागरिकको मौलिक हकको रूपमा स्थापित गरिसकेको सन्दर्भमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउन भिमरुक गाउँपालिकामा भवन नभएका वडा नं ३, ४ र ८ मा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको भवन निर्माणका लागि आवश्यक बजेट रकम रु ३० लाख विनियोजन गरेको छु।
४. स्वास्थ्य र समृद्ध भिमरुकको लक्ष्य हासिल गर्न कोभिड -१९ को संक्रमण रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु।
५. भिमरुक गाउँपालिकाभित्रका स्वास्थ्य सस्थाहरुबाट बिरामीहरुलाई निःशुल्क उपचार गर्न औषधी खरिद र नागरिक आरोग्य केन्द्रबाट आयुर्वेदिक औषधी खरिदका लागि रकम रु २५ लाख विनियोजन गरेको छु।
६. भिमरुक गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने ६० वर्ष उमेर माथिका ज्येष्ठ नागरिकहरु र महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई प्रस्तावित नरेन्द्र गायत्री आँखा अस्पताल बिजुवारबाट आँखाको निःशुल्क औषधी, उपचार र अप्रेसनका लागि रकम रु ३ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरेको छु।
७. ८४ वर्ष माथिका ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई उपाध्यक्ष कोसेली कार्यक्रम मार्फत स्वास्थ्यकर्मीहरुबाट घरमै पुगेर उपचार गरी कोसेली समेत वितरण गर्न रकम रु २ लाख विनियोजन गरेको छु।
८. भिमरुक गाउँपालिकाभित्र रहेका एच.आई.भि संक्रमितहरुलाई समुदायमा खुलेर सामाजिक क्रियाकलापमा सहभागी गराउन पोषण प्रोत्साहन कार्यक्रमका लागि आवश्यक वजेट विनियोजन गरेको छु।
९. बाल तथा मातृ शिशु स्वास्थ्य सेवाको निरन्तरता गरी पूर्णखोप दिगोपना सुनिश्चितता कायम राखी, पूर्ण गर्भ जाँच र पूर्ण सस्थागत प्रसुती सेवा अभिवृद्धि गरी जिरो होम डेलिभरी गराउन आवश्यक वजेट विनियोजन गरेको छु।

७. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

१. सामाजिक तथा आर्थिक सशक्तीकरण, घरेलु हिंसा, लैंगिक हिंसा, जातीय भेदभाव, बालश्रम न्यूनीकरण, नेतृत्व विकास, सामाजिक सुरक्षा, व्यवसायको विकास तथा जीवन उपयोगी सीप सम्बन्धी कार्यक्रमका लागि रकम रु ११ लाख ८५ हजार वजेट विनियोजन गरेको छु।
२. सामाजिक न्याय तथा समावेशीकरणलाई उच्च प्राथमिकता दिदै पालिकाका क्षेत्रभित्रका महिला बालबालिका, दलित, जनजाती, अपाङ्ग र बन्वितीकरणमा परेका विपन्न समुदायको समावेशी सहभागिता सुनिश्चितता गर्न तथा सशक्तीकरण गर्न आवश्यक वजेटको व्यवस्था मिलाइएको छु।

३. 'भिमरुकको स्वाभिमान, ज्येष्ठ नागरिकलाई सम्मान' भन्ने नाराकासाथ सुरु गरिएको ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छ।
४. पालिकाभित्रका दुर्गम क्षेत्रहरूमा बसोबास गर्ने नागरिकहरूलाई एकिकृत घुम्ती शिबिर संचालन गरी सेवा प्रवाह गर्न आवश्यक बजेट मिलाइएको छ।

ग. पूर्वाधार विकास क्षेत्र

भौतिक पूर्वाधारको विकास विना अन्य क्षेत्रको विकासले गति लिन नसक्ने कुरालाई ध्यानमा राखी यातायात पूर्वाधार, भवन आवास तथा सहरी विकास, उर्जा, संचार तथा सूचना प्रविधि, पुन निर्माण, सम्पदा पूर्वाधार जस्ता विकासका पूर्वाधारलाई उच्च प्राथमिकतामा राख्दै रु ७ करोड ७० लाख १९ हजार रकम विनियोजन गरेको छ। जुन कुल बजेटको १६.३१ प्रतिशत हुन आउछ।

१. यातायात पूर्वाधार

- यातायात पूर्वाधार अन्तर्गत मोटरवाटाहरू निर्माण, मर्मत, स्तरउन्नति घोरेटा, गोरेटा वाटाहरू निर्माण, मर्मत, स्तरउन्नति, कजवे निर्माण र भोलुङ्गे पुल निर्माणका लागि रु ४ करोड ९२ लाख ८० हजार रकम विनियोजन गरेको छ। यो कुल बजेटको १०.४४ प्रतिशत हो।
- संघीय सरकारसँग समपुरक आयोजनाका रूपमा भिमरुक रिडरोडको निर्माण योजना वडा नं. ४,१,२ को लागि १ करोड, ढाँड गव्दी टिमुरचौर दियाल्ना ढोरपाटन वाग्लुङ्ग मोटरवाटो स्तरउन्नति वडा नं. ८ का लागि ५० लाख ५ हजार ६७५, ढाँड गव्दी तुषारा कुता वडाखोला लुङ्ग वाहाने सडक स्तरउन्नतिका लागि ५० लाख ४ हजार १५६, मच्छी वोकेटारी पाकुरी रुख मोटरवाटो स्तरउन्नति वडा नं. ६ का लागि ५० लाख, सौतामारेफेदी गातिना कजवे निर्माण योजना वडा नं. १ का लागि ५० लाख ९० हजार १६९ रकमको व्यवस्था गरेको छ।
- विभिन्न क्षेत्रहरूसँग भिमरुक गाउँपालिकावाट पूर्वाधार क्षेत्रमा म्याचिड गरी साभेदारी विकासका क्रियाकलाप अगाडि वढाउने नीति अनुरूप म्याचिड फन्डको लागि रु ४८ लाख रकमको व्यवस्था गरेको छ।
- भिमरुक गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण मोटरवाटाहरूमा नियमित यातायात सञ्चालनका लागि ग्रामिण सडक निर्माण र स्तरउन्नति तथा मर्मत कार्यक्रमका लागि वडा नं. १ अन्तर्गतका मोटर वाटा मर्मत तथा निर्माणका लागि रु १० लाख ८७ हजार, वडा नं. २ अन्तर्गतका मोटर वाटा मर्मत तथा निर्माणका लागि रु ३ लाख ८८ हजार, वडा नं. ३ अन्तर्गतका मोटर वाटा मर्मत तथा निर्माणका लागि रु २ लाख ५० हजार, वडा नं. ४ अन्तर्गतका मोटर वाटा मर्मत तथा निर्माणका लागि रु ६ लाख ७० हजार, वडा नं. ५ अन्तर्गतका मोटर वाटा मर्मत तथा निर्माणका लागि रु १२ लाख ८६ हजार, वडा नं. ६ अन्तर्गतका मोटर वाटा मर्मत तथा निर्माणका लागि रु ९

लाख ६८ हजार, वडा नं.७ अन्तर्गतका मोटर वाटा मर्मत तथा निर्माणका लागि रु ६ लाख ५१ हजार, वडा नं.८ अन्तर्गतका मोटर वाटा मर्मत तथा निर्माणका लागि रु ६ लाख ८० वजेट रकम विनियोजन गरेको छु।

- वडा नं. ४ को मेरुदण्डको रुपमा रहेको चुदाराफेदी चिचिण्डे हुदै सोलहाल्ना जोड्ने मोटरवाटो का लागि रु १० लाख रकम विनियोजन गरेको छु।
- ढाड पिडाल्ने ५/७, वासाखोला, अर्गेली सिमालचौर जोड्ने भोलुङ्गे पुल भिमरुक छ साउखुडा समलचौर जोड्ने भोलुङ्गे पुल अर्गेली ६-७ लाकुरे बगर भोलुङ्गे पुल भिमरुक १, कोइराले बगैचा भोलुङ्गे पुल भिमरुक ४-५, चिसाबाङ्ग भोलुङ्गे पुल निर्माणका लागि रु ३१ लाख वजेटको व्यवस्था गरेको छु।

२. भवन, आवास तथा सहरी विकास

भवन, आवास तथा सहरी विकास क्षेत्रको लागि २ करोड ४० लाख ३० हजार वजेट विनियोजन गरेको छु। जुन कुल वजेटको ५.०९ प्रतिशत हुन आँउछ।

२.१ भवन

१. भवन निर्माण अन्तर्गत भिमरुक गाउँपालिका वडा नं. १ को कार्यालय भवन निर्माण निरन्तरताका लागि रु ३० लाख रकम वजेटको व्यवस्था गरेको छु।
२. कृषकहरुले उत्पादन गरेका कृषि उपजहरुको सुरक्षित भण्डारण गरी उत्पादित वस्तु क्षती हुनवाट रोकी कृषको आयस्तरमा वृद्धि गर्नका लागि समपुरक योजनाको रुपमा भवन निर्माण गर्ने गरी रु १ करोड १० लाख रकम विनियोजन गरेको छु।
३. भिमरुक गाउँपालिका अन्तर्गत वडा नं. २,३,४ र ७ मा ९ वटा प्रतिक्षालय भवन निर्माण गर्न आवश्यक वजेटको व्यवस्था गरेको छु।
४. लुम्बिनी प्रदेश सरकारवाट हस्तान्तरित कार्यक्रम अन्तर्गत श्री चन्द्रविकास प्रा.वि.भवन निर्माण वडा नं. १, श्री नेपाल राष्ट्रिय आधारभूत विद्यालय भवन निर्माण भिमरुक ६ मर्कावाङ्ग, सिद्धेश्वरी प्रा.वि. कम्पाउन्ड निर्माण वडा नं. ६ का लागि १० / १० लाख रकमको व्यवस्था गरेको छु।

२.२. आवास

नागरिकहरुको सुरक्षित आवासको हकलाई मध्य नजर गर्दै पराल तथा खरको छाना भएको घर परिवारलाई जस्तापाताको छाना मुनि ल्याउने गरी आ.व.२०७८/०७९ मा २०० वटा घर निर्माण गर्न ३८ लाख रकम विनियोजन गरेको छु।

२.३. उर्जा

उर्जा क्षेत्रको विकासका लागि नविकरणीय ऊर्जा प्रविधिहरु (वायोग्यास, विधुतीय चुल्लो/सुधारिएको चुल्लो/सौर्य उर्जा) लगायतका कामको लागि ८ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ।

२.४ पुन निर्माण

भिमरुक गाउँपालिका भित्रका विभिन्न संरचनामा प्राकृतिक विपत्तिबाट क्षति हुन गएका संरचनाको पुन निर्माणका लागि रु १५ लाख रकम विनियोजन गरेको छु।

२.५. सम्पदा पूर्वाधार

भिमरुक गाउँपालिका भित्रका सांस्कृतिक, धार्मिक, ऐतिहासिक, सम्पदाहरूको संरक्षण विकास र थप संरचना निर्माणका लागि सम्पदा पूर्वाधार क्षेत्रमा रु ६ लाख ९ हजार रकम विनियोजन गरेको छु।

३. संचार तथा सूचना प्रविधि

संचार तथा सूचना प्रविधि क्षेत्रको विकासका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउनको लागि रु ८ लाख रकम विनियोजन गरेको छु।

घ. सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र

शासन प्रणाली, प्रशासकीय सुशासन, वित्तीय सुशासन, कानून तथा न्याय, तथ्याङ्क प्रणाली, वातावरण तथा जलवायु, मानव संशाधन विकास र विपद व्यवस्थापन समेतका क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखी बजेट विनियोजन गरिएको छ। यस क्षेत्रको लागि कुल रकम १ करोड ३९ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरेको छु। यो कुल बजेट रकमको २.९५ प्रतिशत रहेको छ।

१. शासन प्रणाली

भिमरुक गाउँपालिका र जनता बिचको सम्बन्ध र गाउँपालिकाले गरेका प्रतिवद्धतालाई जनता समक्ष प्रत्याभूत गराउने नीति अनुरूप सेवा प्रवाह सम्बन्धी घुम्ती शिविर कार्यक्रमका लागि रु २ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरेको छु।

२. प्रशासकीय सुशासन

भिमरुक गाउँपालिकाबाट गरेका विकास, सम्बृद्धि र जनसन्तुष्टिलाई थप गतिशील, सहभागितामूलक र जवाफदेही बनाउँदै नागरिक सचेतनाको समेत विकास गर्न सार्वजनिक सुनुवाई तथा समीक्षा, सामाजिक परीक्षण र एकिकृत घुम्ती सेवा संचालनका लागि रु ४ लाख रकम विनियोजन गरेको छु।

३. वित्तीय सुशासन

भिमरुक गाउँपालिकाले गरेका कार्यहरूमा जनसाधारणहरूलाई पारदर्शी, जवाफदेही बनाई वित्तीय सुशासनको प्रत्याभूति दिलाउन साथै भिमरुक गाउँपालिकाले गरेका खर्चको पारदर्शिता अभिवृद्धि गर्न कार्यक्रम तथा खर्चलाई सार्वजनिकीकरण गर्ने पद्धतिको विकास गर्न रु ३ लाख रकम विनियोजन गरेको छु।

४. कानून तथा न्याय

गाउँपालिकाको क्षेत्राधिकार भित्र पर्ने उजुरी निवेदन सम्बन्धी न्यायीक निरूपण गर्न जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको क्षमता विकास सम्बन्धी तालिमका लागि रु ४ लाख बजेटको व्यवस्था गरेको छु।

५. वातावरण तथा जलवायु

गाउँपालिका भित्र संकलन गर्दै आएको फोहोरलाई थप व्यवस्थित गर्ने नीति अनुरूप गाउँपालिका भित्रका मुख्य मुख्य बजार क्षेत्रको फोहोर संकलन र विशर्जन कार्यका लागि रु ५ लाख रकम विनियोजन गरेको छ।

६. तथ्यांक प्रणाली

पंजिकरण सम्बन्धी तथ्यांक व्यवस्थित गराउन तथ्यांक प्रणालीलाई विधुतीय प्रणालीमा आवद्धता गरी पंजिकरण सम्बन्धी सेवा प्रवाहलाई छिटो छरितो र सरल सुलभ पहुँच योग्य र गुणस्तरीय बनाउनका लागि विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गर्न रु १४ लाख रकम विनियोजन गरेको छ।

७. विपद व्यवस्थापन

विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना भाईरस (कोभिड-१९) र अन्य महामारीजन्य रोगहरूको रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारका लागि विपद व्यवस्थापन कोषमा रु ८५ लाख रकम विनियोजन गरेको छ। वर्षायाममा हुने बाढी, पहिरो, चट्याङ र सुख्खायाममा हुने आगलागी जस्ता सम्भावित जोखिमको पहिचान गरी नक्सांकन गर्न विपद प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी सोको आधारमा राहात तथा उद्धारको कार्यहरूलाई प्रभावकारी बनाउन आवश्यक वजेटको व्यवस्था गरिएको छ।

३.१. मानव संसाधन विकास

- १ फिमरुक गाउँपालिका भित्रका कर्मचारीहरूलाई क्षमतावान बनाई सोवाट गाउँपालिकाले प्रवाह गर्ने सेवा प्रवाहमा थप सहज सरल बनाउनका लागि कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकास सम्बन्धी तालिम र कर्मचारीहरूलाई हरेक क्षेत्रमा सकारात्मक सोचको विकास गराउन विभिन्न तालिम तथा कक्षा सञ्चालन गर्न रु ४ लाख रकम विनियोजन गरेको छ।
- २ फिमरुक गाउँपालिकामा कार्यरत सबै राष्ट्रसेवक कर्मचारीको लागि संघीय सरकारले घोषणा गरे बमोजिमको रु २००० तलव वृद्धि गरेको छ।
- ३ गाउँपालिका वडा कार्यालय तथा स्वास्थ्य चौकीमा करार सेवामा १० वर्ष वा सो भन्दा बढी अवधिसम्म निरन्तर काम गर्ने कार्यालय सहयोगीको संघीय सरकारले तोकेको न्यूनतम स्केल कायम हुने गरी तलवमानमा वृद्धि गरेको छ।
- ४ स्वास्थ्य संस्थाहरूमा काम गर्ने ल्याव असिस्टेन्ट, अहेव, अनमिहरूको तलवमा वृद्धि गरी रु २३००० बनाएको छ।
- ५ महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाको यातायात खर्चमा सत प्रतिशत वृद्धि गरेको छ।
- ६ बालविकास शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारीहरूको तलवमा संघीय सरकारले घोषणा गरे बमोजिम न्यूनतम रु १५००० कायम हुने गरी वृद्धि गरेको छ।

- ७ सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत स्थायी, राहत तथा अस्थायी शिक्षकहरूको तलवमा संघीय सरकारले घोषणा गरे वमोजिमको रु २००० तलव वृद्धि गरेको छु।
- ८ गाउँपालिका अनुदानमा करार सेवामा कार्यरत शिक्षकहरूको तलव वृद्धि गरेको छु।

ड. कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक क्षेत्र

यस क्षेत्रको व्यवस्थापनको लागि रु ९ करोड ८५ लाख २२ हजार ८०२ रकम विनियोजन गरेको छु। यो कुल बजेट रकमको २०.८६ प्रतिशत रहेको छ। यस क्षेत्र अन्तर्गत कर्मचारी तलव, चाडपर्व खर्च, पोशाक, स्थानीय भत्ता, बैठक भत्ता, जोखिम भत्ता, फिल्ड भत्ता, कर्मचारी कल्याण कोष, पानी तथा बिजुली, संचार महशुल, इन्धन, सवारी साधन मर्मत, बिमा तथा नवीकरण खर्च, मसलन्द तथा कार्यालय सञ्चालन सामग्री, पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च, अनुगमन, मूल्यांकन खर्च, घरभाडा, इन्टरनेट सेवा शुल्क, रोजगार सेवा केन्द्र सञ्चालन खर्च, आयोजना पूर्व विस्तृत सर्भेक्षण, परामर्श सेवा, चालु प्रकृतिका सम्पूर्ण कार्यक्रम लगायतका उपक्षेत्र यस क्षेत्रमा पर्दछन्।

छ. अनुमानित व्यय र स्रोत व्यवस्थापन

अब म माथिका क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनका लागि बजेट विनियोजन र स्रोत व्यवस्थापनको अनुमान प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु।

आगामी आर्थिक वर्षका नीति तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्न रु. ४७ करोड २२ लाख ३१ हजार ८०२ रकम विनियोजन गरेको छु। कुल विनियोजित रकम मध्ये चालु खर्चतर्फ रु. ३६ करोड १६ लाख ९४ हजार ८०२ अर्थात् ७६.५९ प्रतिशत र पुँजीगत खर्चतर्फ ११ करोड ५ लाख ३७ हजार अर्थात् २३.४१ प्रतिशत रहेको छ। नेपाल सरकारबाट विषयगत कार्यालयको लागि प्राप्त सशर्त अनुदानको रकम, र कृषि एकाइ तथा पशु एकाइको लागि प्राप्त सशर्त रकम र पदाधिकारीहरूको सेवा सुविधा, कर्मचारी तलव वृद्धि, चालु प्रकृतिका कार्यक्रम चालु खर्च शीर्षकमा राखिएको छ। विश्व महामारीको रुपमा देखा परेको कोभिड-१९ को रोकथाम तथा नियन्त्रण र व्यवस्थापन कार्यका लागि खर्चमा वृद्धि हुने देखिएको हुँदा आगामी आ.व.२०७८/०७९ का लागि चालु खर्चको अंश केही बढी देखिन गएको हो।

आगामी आर्थिक वर्षका लागि अनुमान गरिएको खर्च व्यहोर्ने स्रोत मध्ये गत आ.व.को अल्या ८४ लाख ७० हजार, मालपोत, घरवहाल कर, वहाल विटौरी कर, सवारी साधन कर, मनोरञ्जन कर, सेवा शुल्क तथा विक्री, प्रशासनिक सेवा शुल्क र व्यवसाय करबाट गाउँपालिकाको आन्तरिक आम्दानी ५२ लाख ३४ हजार, मालपोत कार्यालयबाट रजिष्ट्रेशन शुल्क वापत प्राप्त हुने रकम रु १० लाख, संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने राजश्व बाँडफाँटबाट रु ८ करोड ११ लाख ९२ हजार, प्रदेश सरकारबाट

प्राप्त हुने राजस्व बाँडफाँटको रु ६० लाख ५६ हजार ८०२, संघीय सरकारबाट समानिकरण अनुदान १० करोड ७३ लाख, शसर्त अनुदान २१ करोड ३४ लाख, समपुरक अनुदान ५५ लाख, विशेष अनुदान ९५ लाख, प्रदेश सरकारबाट समानिकरण अनुदान रु ५० लाख ३५ हजार, शसर्त अनुदान ८५ लाख ४४ हजार, विशेष अनुदान ६० लाख, समपुरक अनुदान १ करोड ५० लाख रहने अनुमान गरेको छ। प्राथमिकतामा परेका सशर्ततर्फका आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्दै जाँदा स्रोत अपुग भएमा चालु आर्थिक वर्षमा भैं नेपाल सरकार, प्रदेश सरकारसँग अपुग स्रोतको माग गरिनेछ।

समाध्यक्षज्यू,

यस भिमरुक गाउँपालिकामा आर्थिक गतिविधिले गति लिन नसकेको र जनतामा कर लिने बानीको विकासको सुरुवात भएको अवस्थामा जनतामा कर तिर्ने बानीको विकास गराई रु.५२ लाख ३४ हजार राजस्व आर्जन गर्ने लक्ष्य रहेको छ। यसको लागि जनचेतना अभिवृद्धि गर्दै सूचना तथा सहूलियतको माध्यमबाट स्वयं करदातालाई नै जागरुक गराउने प्रणालीलाई प्रवर्द्धन गर्ने नीति अख्तियार गरिने छ। साथै निर्धारण गरिएका कर, शुल्क तथा दस्तुरहरू संकलनको लागि गाउँपालिका तथा वडास्तरबाटै सक्रिय रूपमा लागिने छ। करदाता तथा आम नागरिकका लागि सूचनामूलक एवं सचेतना अभिवृद्धि सम्बन्धी करदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै राजस्व चुहावटलाई नियन्त्रण गरिने छ।

यस भिमरुक गाउँपालिकाका विभिन्न वडाहरूबाट छनोट भई आएका विभिन्न विषयगत क्षेत्रसँग सम्बन्धित योजना तथा कार्यक्रमहरू यथासक्य समेट्ने प्रयास गरिएको छ। ती मध्ये आम भिमरुक वासीका माग र चाहाना अनुसार वडाबाट माग भएका पूर्वाधार विकासका आयोजनाहरूमा वढी रकम विनियोजन गरेको छ। यस भिमरुक गाउँपालिकाका महत्वपूर्ण सार्वजनिक निर्माणसँग सम्बन्धित ठूला आयोजनाहरू संघ तथा प्रदेश सरकारका आगामी नीति तथा कार्यक्रममा समावेश गर्न सिफारिस गरी पठाईने छ। आगामी आ.व.मा संचालन हुने आयोजनाहरूलाई अभै व्यवस्थित तथा नतिजामुखी बनाउनु अल्पकालीन र दीर्घकालीन योजना तर्जुमा गरी सवैसँग समन्वय र सहकार्य गरी गाउँपालिकाको निर्धारित लक्ष्यमा पुग्न प्रयास गरिने छ।

प्रस्तुत बजेट तर्जुमामा सहयोग गर्नु हुने भिमरुक गाउँपालिकाका अध्यक्षज्यू, उपाध्यक्षज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, राजस्व परामर्श समिति, श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति, वडाध्यक्षज्यूहरू लगायत वडा समितिहरू, राजनैतिक दलका साथीहरू, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू, नागरिक समाज, बुद्धिजीवी, पत्रकार मित्र, सरकारी, गैरसरकारी तथा सामुदायिक संघ संस्थाहरू लगायत सम्पूर्ण भिमरुकवासी जनता साथै देश विदेशमा रहनु भएका आमाबुवा नेपाली दिदीबहिनी, दाजुभाइहरू सबैलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

अन्त्यमा, यस भिमरुक गाउँपालिकाको विकास, प्रगति र समृद्धिमा निरन्तर सहयोग र सद्भाव पुऱ्याउने जनप्रतिनिधि, राजनीतिक दल, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, सुरक्षा निकाय, भिमरुक गाउँपालिका वासी, करदाता, भिमरुक गाउँपालिकाको हित र समुन्नतिमा कार्यरत सबै विकास साभेदार, सरकारी, गैरसरकारी

तथा सामुदायिक संस्थाहरू र सञ्चार जगतप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै बजेटको सफल कार्यान्वयनमा सबैको खुला सहयोगको अपेक्षा गरेको छु।

जय नेपाल, जय भिमरुक
धन्यवाद।